І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 14. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 22-го СІЧНЯ (JANUARY) 1972 No. 14. VOL. LXXIX.

У РОКОВИНИ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

П'ятниця, 21 січня 1972

В АМЕРИЦІ

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ДЖ. ЛІНДЗІ ПІДПИСАВ закон, за яким не буде підвищено оплати за кватири для 35 000 старших віком людей, які живуть в домах, що підпадають контролі цін. Така постанова охоронятиме їх до кінця липня ц. р., а потім місто буде старатися дістати нові фонди, щоб вона й далі була дійсною. Звільнені від підвищення оплат люди, яким 62 й більше років, які не дістають допомоги від суспільної опіки „велферу" і мають прибуток не вище 4 500 дол. річно після виплати податків. Чинш за квартиру не повинен перевищувати одну третину їхнього річного прибутку.

ПРИ ДЕПАРТАМЕНТІ ЮСТИЦІЇ буде створена нона товари. Порушувачів закону про оприлюднення цін на тиків у великих містах, в тому в Ню Йорку, Сан Франсіско, Чикаґо й ін., разом у 21 місті. Для праці будуть виділені федеральні фонди. Уряд вважає, що дотепер не звернено достатньої уваги на боротьбу проти торгівців наркотиками на вулицях великих міст, куди приїздять і з провінції, щоб купувати наркотичну отруту. Нова аґенція матиме назву „Бюро для боротьби проти наркотиків".

КОЛИШНЬОГО ДИРЕКТОРА МУНІЦИПАЛЬНОЇ ПОЗИЧКОВОЇ ФУНДАЦІЇ в Ню Йорку Луїса Рейтера обвинувачено в зловживанні фондами, призначеними на будову недорогих житлових будинків. Він присвоїв собі біля 10 тисяч дол., а інші його співробітники — понад 800 тис. долярів. Всіх 8 осіб будуть поставлені під суд.

НА ДОПОВНЮВАЛЬНИХ ВИБОРАХ В ЧІЛЕ ПЕРЕМОГЛИ обидва кандидати від опозиційної до уряду президента-марксиста Християнсько-Демократичної партії. Відбулися вибори до парляменту: одного сенатора і одного посла — і в обох випадках „марксисти" програли, дармащо д-р Алленде проголошував перемогу „об'єднаного фронту".

ВПРОДОВЖ ДВОХ ОСТАННІХ РОКІВ МОЛОДІ ВИПУСКНИКИ з коледжів, фахівці з різних ділянок техніки й індустрії, мали певні труднощі знайти собі відповідну працю. Тепер Рада в справах праці для випускників коледжів повідомила, що вже помітна зміна на краще. В наступних роках молодим фахівцям в техніці й індустрії буде легше знайти працю, ніж студентам-випускникам інших фахів.

У СВІТІ

РАДА БЕЗПЕКИ ОН ЗАСІДАТИМЕ в столиці Етіопії Аддіс Абебі впродовж тижня, від 28-го січня до 4 лютого ц. р. Та сесія коштуватиме Об'єднаним Націям „тільки" 139.000 дол.; 15 членів Ради Безпеки обрахували, що ті кошти будуть 250.000 дол.

У НОРВЕҐІЇ НАСТАВ конфлікт в уряді, бо його міністер рибиловлі Кнут Гем відмовився підписати протокол, за яким Норвеґія має приступити до Европейської Економічної Спільноти. Названий міністер твердить, що 6 західньоевропейських держав ЕЕСпільноти не дали гарантії щодо прав норвежських рибалок після 1982 року і тому ті права загрожені. Але прем'єр Триґве Бартеллі і міністер закордонних справ Андреас Капеллен рішені таки поїхати 22 січня ц. р. до Брюсселю і підписати урочистий акт приступлення до ЕЕСпільноти Норвеґії, поруч із Британією, Данією і Ірляндією, бо вони вважають, що участь Норвеґії в ЕЕСпільноті дасть Норвеґії великі господарські й політичні користі.

У МАДРИДІ В ЕСПАНІЇ ВІДБУЛИСЬ дводенні бурхливі вуличні демонстрації студентів тамошнього, найбільшого в цілій Еспанії, університету. Страйк розпочався від ферменту на медичному факультеті, де 4.000 студентів суспендовано за відмову підчинитися новим розпорядкам, між якими загострено умовини вписку та продовжено термін студій із 6-ох до 7-ох років. Коло 100 студентів арештовано. Можливо, що уряд закриє до кінця академічного року університет в Мадриді.

ФРАНЦІЯ І БЕЛЬҐІЯ ПІДПИСАЛИ з урядом арабського Ливану договір про постачання зброї. Раніше вже Ливан прийняв пропозиції Совєтського Союзу щодо допомоги в модернізації ливанської армії. Щоб доказати свою невтральність і заперечити закиди, що Ливан піддається під протекцію Москви, Ливан, найбільш прозахідня країна з усіх арабських держав, звернулася також до Франції й Бельґії.

ДЕРЖАВИ АТЛАНТІЙСЬКОГО СОЮЗУ (НАТО) ПОГОДЖУЮТЬСЯ платити, разом із Британією, річно за винаєм морсько-летунської бази на Мальті 34 мільйони дол., під умовою, що Мальта не допускатиме до себе військових кораблів СССР і його сателітів, ані Лібії, з якою прем'єр Мальти, Дом Мінтофф, зберігає близькі персональні зв'язки. Переговори з Мінтоффом відновлено у Римі.

Михайло Папа, заслужений громадянин, помер нагло в Рочестері

Рочестер. — Секретар 316-го Відділу Українського Народного Союзу, В. Гавриляк, інформує, що у вівторок 18-го січня ц.р. тут нагло помер на вилив крови на 52-ому році життя видатний наш громадянин, довголітній урядовець того Відділу та постійний організатор членів УНС св. п. Олександер Папа. У Відділі Покійний сповняв різні функції і найдовше був касиром. Був делеґатом Відділу на конвенції УНС у 1958 та 1970-му рр. Приймав активну участь у перебудові домівки Відділу, що має назву Т-во Український Народний Дім, як жертвенний працівник і фундатор. Був активним членом ряду інших товариств, був членом-основником Української Кредитової Спілки. Народжений 1920-го року в Пискоровичах, Ярославського повіту, приїхав до Америки зі скитальщини в 1948-му році та негайно включився в місцеве громадське життя, починаючи від своєї участи в аматорському гуртку, хорі і Відділі УККА. Вже в наступному 1949-му році став членом УНСоюзу і від того часу був одним із найбільш активних і відданих його працівників. Похорон був заповіджений на п'ятницю, 21 січня. Осиротив дружину Марію, дочку Ліду та сина Тараса і велику Громаду.

У ЗВЕРНЕННІ ПРО СТАН УНІЇ ПРЕЗИДЕНТ ЗАКЛИКАЄ ПРОДОВЖУВАТИ ТРАДИЦІЮ ОБОРОНИ СВОБОДИ В УСЬОМУ СВІТІ

Вашинґтон. — Свою промову, виголошену на об'єднаному засіданні обох Палат Конґресу і в присутності членів Уряду, Найвищого Суду та дипломатичного Корпусу і пов'язану із Зверненням про Стан Унії 1972 року президент Ніксон закінчив закликом до Конґресу й нації продовжувати давню американську традицію оборони свободи в усьому світі. Звернення президента Ніксона було уже третій з черги, після його інавґурації в 1969 році. Нараховувало це звернення цього року 15 000 слів і копії його були вручені усім членам Конґресу. Пригадуючи виступи демократичних президентів Трумана і Кеннеді, Президент закликав у своїй супровідній промові обидві провідні американські партії, республіканців і демократів, відкласти набік усі розбіжності і непорозуміння і працювати спільно й одностайно для здійснення першочергових завдань, що стоять перед американською нацією у внутрішній і зовнішній ділянках. Підсумовуючи досягнення свого уряду за три останніх роки, президент Ніксон накреслив оптимістичні перспективи поточного року і розвитку американської економіки та становища ЗСА у майбутніх роках. Поруч із вимогою збільшити видатно бюджет оборони, щоб утримати потрібну для збереження миру могутність З'єднаних Стейтів Америки, Президент присвятив головну увагу і в своїй промові і в писаному Зверненні про Стан Унії проблемам шкільництва та розвитку технології для покращання щоденного життя, як також справі остаточної ліквідації інфляції у ЗСА. Стверджуючи, що американське шкільництво вимагає основної реформи, щоб відтяжити власників реальностей і землі, обтяжених понадмірними податками на утримування шкіл, президент Ніксон заповів, що основна програма уряду в цьому напрямку буде передана Конґресові уже в найближчих місяцях у вигляді окремих законопроєктів. Так же само, буде переданий на розгляд Конґресу широкий проєкт розвитку технології, в чому мала б узяти участь разом із федеральним урядом також приватна індустрія з метою пожвавити технологічні досліди, щоб створити нові ділянки промислу і збільшити кількість місць затруднення. Якщо йде про інфляцію, то Президент ствердив, що їй „зламано вже хребет", але ж боротьбу з нею і з її наслідками треба продовжувати з допомогою повного затруднення усієї робочої сили у мирний час. Досягнути це можна, на думку Президента, з удосконаленням техніки і збільшенням продукції. Тільки тоді, ЗСА зможуть збільшити свій експорт і витримати конкуренцію з іншими індустрійними державами, як також будуть спроможні підвищити й закріпити загальний добробут у ЗСА. До цієї мети змагають встановлені останнім часом міжнародні договори, зокрема у монетарній ділянці.

Президент заповідає репресії проти тих держав, які конфіскують майно ЗСА

Вашинґтон. — Президент Ніксон заявив, що він буде поводитись більш рішуче супроти держав, які націоналізують, себто перебирають на свою власність майно американських громадян. Це стосується інвестицій американського капіталу в різні ділянки місцевого промислу, що їх чужі держави — в останньому часі головно південно-американські — конфіскують, піддаючи під власну державну контролю й адміністрацію. Президент Р. Ніксон признав принципове право чужих держав робити це, але вимагав, щоб американські власники, що їх власність сконфісковано, отримували негайно справедливе відшкодування. Тим державам, які не робитимуть цього і не виправдають свою конфіскацію потребами власного господарства чи безпеки, Америка не уділюватиме економічної допомоги й буде противитись, щоб уділювати їм таку допомогу з міжнародних фінансових джерел, в яких партиципує Америка. Заява Ніксона — коментує преса – встановляє на майбутнє виразні напрямні поведення супроти держав, які переводять націоналізацію американських інвестицій. Дотепер кожний випадок розглядали окремо, надалі будуть триматися встановлених Ніксоном напрямних. Секретар фінансів Джон Коннелі вимагав, щоб негайно й автоматично припинювати економічну допомогу країнам, які вдаряли по американських інтересах, але Державний Департамент противився цьому з уваги на інтереси американської закордонної політики. Президент Ніксон знайшов посередню розв'язку цієї проблеми.

Президент Чіле виступив з критикою президента ЗСА Р. Ніксона

Сантіяґо. — Чілійський президент-марксист д-р Сальвадоре Алленде виступив з критикою заяви президента Ричарда Ніксона про те, що ЗСА будуть змушені вдатися до відплатних заходів супроти країн, які користуються приватною американською власністю, не заплативши за ту власність. Очевидно, президент Р. Ніксон мав на увазі деякі країни Південної Америки і, можливо, в першу чергу Чіле, де уряд знаціоналізував великі копальні міді, в які було вкладено мільйонові американські капітали. Д-р Алленде на пресконференції заявив, що „більшість чілійців без вагання відкинуть таке втручання в наше незалежне життя". Президент Р. Ніксон у своїй промові сказав, що Вашинґтон припинить надавати допомогу тим країнам, які експропріюють американську приватну власність без відповідної компенсації власників. ЗСА будуть також голосувати проти того, щоб міжнародні фінансові аґенції давали таким країнам довгорічні позички. Алленде твердив, що в Чіле все діється „на підставі конституції, складеної понад 150 років тому". Чілійський парлямент в минулому році більшістю голосів схвалив націоналізацію великих компаній міді „Анаконда" і „Коннекотт", що великою мірою належали американським власникам.

Сильні збройні сили ЗСА потрібні для збереження миру — стверджує Президент

Вашинґтон. — У своєму зверненні Про Стан Унії президент Ніксон пригадав слова кол. президента Кеннеді, що нема ціни, якої не треба би заплатити, щоб „пережити і зберегти волю". Президент підкреслив, що хоч закордонну політику Америки треба пристосовувати до змінених умовин у світі, проте „наші зобов'язання щодо свободи залишаються сильними й непохитними". Він вичислив конкретно 9 точок, що їх буде триматися у своїй закордонній політиці, наставленій на збереження миру у свободі. За найдоцільніший засіб в осягненні цієї цілі вважає сильні збройні сили, тому ствердив: „Будемо зберігати стримувальну атомову зброю, яка могла б успішно протиставитись кожній загрозі для безпеки нашої країни, чи наших союзників, — будемо помагати іншим країнам у розбудові їх здібности боронити самих себе, — будемо вірно дотримуватись всіх наших договірних зобов'язань; — будемо боронити наших інтересів, які будь-де у світі були б загрожені, — але наша роля буде обмежена, коли наші інтереси чи договірні зобов'язання не будуть заторкнені, — не будемо інтервеніювати військом, — але будемо використовувати наші впливи, щоб протидіяти війні, — коли вибухне війна то будемо старатися припинити її, коли вона скінчиться будемо допомагати, щоб загоїлись рани...'" Президент згадав про свої недалекі подорожі до Пекіну й Москви, при чому підкреслив: „Іду туди без ілюзій. Маємо великі розбіжності з тими обома державами. Великі розбіжності будуть продовжуватися. Але мир залежить від здібности великодержав жити одні з одними незалежно від їх розбіжностей". — Президент вимагатиме від Конґресу збільшення оборонного бюджету. Зокрема, 900 мільйонів дол. мають піти на створення й удосконалення нової системи підводної ядрової зброї, при чому мається на увазі побудову підводних атомових човнів з засягом ракет на 6.000 миль. Ніксон плянує видати 2 більйони понад раніше передбачену програму на розбудову морської фльоти і 838 мільйонів на нові досліди у над новими родами зброї. Зріст оборонного бюджету мотивований частинно зростом платень і матеріялу.

У Юґославії викинули понад 700 хорватів з комуністичної партії

Заґреб. — Майже місяць у Юґославії триває велика „чистка" в лавах комуністичної партії. Після недавніх арештів у столиці Хорватії Заґребі 11 працівників культури та обшуків у 50 домах, з членства в комуністичній партії Юґославії виключили дотепер понад 700 осіб хорватської національности під замітом націоналізму. Деякі з них займали визначні пости. У всіх „республіках" федеративної Юґославії відбуваються партійні збори й мітинґи. Телевізія в Заґребі повідомила, що наступного тижня відбудеться партійний з'їзд комуністів з усієї Юґославії в Беоґраді, а тепер треба боротись на місцях проти зростаючих сил націоналізму, які почали домагатися відірвання Хорватії від Юґославії. Партійні збори відбулися в Словенії, Чорногорі, Боснії й Македонії, і на них ішлося про те, що треба провадити боротьбу з людьми, які пропаґують „гегемонію однієї республіки над іншою". В Хорватії оголошено, що викинені з партії були насправді не революціонерами, а „контрреволюціонерами", які проникли в лави партії. Ще перед найновішою „чисткою" таке ж саме говорив президент Тіто. Хорвати домагалися в першу чергу того, щоб для їхньої країни центральний юґославський уряд приділював більше фондів на розвиток господарства, промисловости і культури, і обвинувачували Беоґрад в дискримінаційній політиці супроти Хорватії.

Північна Ірляндія проти переходу під безпосереднє правління Британії

Белфаст. — Прем'єр Північної Ірляндії, яка вправді належить до Британії, проте зберігає автономію із власним урядом і парляментом, заявився рішуче проти того, щоб британський уряд перебрав безпосереднє правління над тією країною. Прем'єр Браєн Фолкнер висловив острах, що тоді північно-ірляндські протестанти, які становлять більшість у Північній Ірляндії, прихиляться радше до ідеї з'єднання обох частин поділеної Ірляндії під правлінням південно-ірляндського республіканського уряду. Поголоски, що уряд Британії задумує перебрати під своє безпосереднє правління Північну Ірляндію, виринули у зв'язку з продовжуванням великого неспокою в тій країні. Впродовж останніх двох років згинуло поверх 200 військовиків, поліціянтів і цивільних людей внаслідку терористичної акції католицької Ірляндської Республіканської Армії, а половина тих жертв згинула від серпня минулого року, коли-то уряд Браєна Фолкнера завів декретом право арештувати й безтерміново затримати політично підозрілих осіб. Від того часу арештовано на основі того декрету кругло 600 римо-католиків, запідозрілих у членстві чи симпатіях до названої вгорі підпільної терористичної організації, яка змагає до приєднання Північної Ірляндії до суверенної південної. Браєн Фолкнер твердить, що ті рішучі військово-поліційні дії „зламали хребет" підпільній терористичній організації, бо позбавили її проводу, і що тому декрет про притримування підозрілих осіб без слідства і суду буде ще збережений.

СВЯТА ДЕРЖАВНОСТИ І СОБОРНОСТИ ВІДБУВАТИМУТЬСЯ ПІД ЗНАКОМ ПРОТЕСТУ ПРОТИ НОВИХ АРЕШТІВ В УКРАЇНІ

Ню Йорк. — Місцевий Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій, що сповняє рівночасно функцію Відділу Українського Конґресового Комітету Америки в цій світовій метрополії, інформує, що запляноване вже раніше на кінець цього тижня святкування світлих роковин проголошення державної незалежности і соборности Української Народної Республіки 22-го січня 1918 і 1919-го років, проходитиме під знаком найновіших повідомлень про нову хвилю арештів українських діячів культури в Києві і Львові та під знаком оборони їхніх людських прав. Подібні інформації наспіли і з багатьох інших громад. Комітет Об'єднаних Організацій в Ню Йорку звернувся в цій справі до громадян окремим закликом, текст якого друкуємо:

ЗАКЛИК

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій, Великого Ню Йорку, Відділ УККА звертається оцим до українського громадянства Великого Ню Йорку зі слідуючим закликом:

Як відомо, у неділю 23 січня 1972 р. українська громада Великого Ню Йорку відзначає Роковини віднови державности і соборности Українських Земель: а) урочистими Богослуженнями в українських церквах у Ню Йорку в наміренні українського народу; б) Святочною Академією о год. 4-ій по полудні в залі „Фешен Інституту" при 225 Захід 24 вулиця.

Оце відзначування Роковин Актів 22 січня 1918 і 1919 років припало саме на час, коли світова преса заговорила про нову хвилю арештів та репресій проти українських працівників культури на наших Рідних Землях.

Ми не сміємо, ні, не сміємо бути байдужими, мусимо підняти сильний, могутній протест проти того безправства і звірства, що їх допускаються московські сатрапи над українським народом. Ми мусимо піднести сильний голос в обороні наших братів і сестер на нашій прадідній землі.

Тому-то відзначування Роковин самостійности і соборности України повинно стати могутньою масовою маніфестацією: а) нашої вірности ідеалам, проголошеним Актами 22 січня 1918 і 1919 років; б) нашого найгострішого осудження поневолення України московським наїзником та його звірств над безборонним українським народом, в) нашої беззастережної піддержки наших братів і сестер на нашій Рідній Землі у їхній боротьбі за права українського народу.

Це свято в дні 23 січня ц. р. має бути першим звеном у нашому протесті проти безправ'я і злочинства Москви, а другим і не менше могутнім має бути масова демонстрація в обороні переслідуваних, але не скорених братів і сестер в Україні, що її заініціювало Товариство Української Студіючої Молоді, ТУСМ на п'ятницю 28 січня о год. 6.30 вечора при 47-ій вулиці і 1-ій евню, а відтак при 67-й вулиці, коло совєтської місії в Ню Йорку, до участи в якій закликаємо всіх українських громадян Великого Ню Йорку і околиць.

За управу: Комітету
адв. Р. Гуглевич, — голова
д-р О. Соколишин, — секретар

Українські студенти започаткували „телефонічну акцію" протестів проти репресій в Україні

Ню Йорк. — Негайно після одержання перших вісток про проведені в Україні арешти й репресії у відношенні до українських діячів культури, члени Української Студентської Громади в Ню Йорку створили окремий комітет для оборони совєтських політичних в'язнів і започаткували акцію протестів з допомогою телефонічних викликів до совєтських дипломатичних і пресових представництв у ЗСА. В летючці роздаваній в неділю 16 січня ц.р. під українськими церквами в Ню Йорку й інших містах стейтів Ню Йорку і Ню Джерзі, нюйоркські студенти закликають, подаючи числа телефонів, телефонувати до різних совєтських установ — української, совєтської і білоруської місій до Об'єднаних Націй, і до совєтських торговельних і пресових аґенцій у Ню Йорку, як також до совєтського амбасадора і членів амбасади СССР та совєтських пресових аґенцій у Вашинґтоні, протестуючи проти арештів і висловлюючи своє обурення з приводу нової хвилі терору. Започаткована студентами акція розгорнулася широко протягом тижня, викликаючи констернацію серед службовців совєтських установ і скарги з їх боку на „перешкоджування їм у їх праці".

Помер відомий театральний діяч Володимир Карп'як

Філядельфія. — На 62-ому році життя по довгій недузі, яку мужньо переборював, помер 19 січня 1972 р. у Філядельфії відомий український актор і кол. підстаршина I Української Дивізії УНА Володимир Карп'як, який народився 1909 р., виступав на сценах українських театрів у Західній Україні та в опереті, маючи гарний тенор. Був актором у театрах ім. Тобілевича, ім. Котляревського, ім. Лесі Українки та у Львівській опері. На еміґрації сл. п. Володимир Карп'як брав активну участь в Ансамблі Українських Акторів, виступав у „Театрі у П'ятницю". Парастас відслужено 21 січня, похований в суботу 22 січня на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку, Н.Дж. Залишив у смутку дружину, відому акторку п-і Марію Степову, дальшу родину та численних друзів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Січневі роковини

54 роки тому, коли проголошувано „Віднині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною суверенною державою українського народу" — то ніхто з авторів того акту і ніхто з приявних на тій величній церемонії не сподівався, що вже через три роки не стане вільної незалежної української держави, але й не сподівався, що рік за роком, десятиріччя за десятиріччям минатимуть, а в умах і серцях українських людей ця подія залишиться завжди живою. І коли нині, в 54-ті роковини проголошення Четвертого Універсалу Української Центральної Ради українські громади, розсіяні по всьому вільному світу, відзначають ту подію, то не роблять цього в елегійному смутку, як на згадку про гарне, але неповоротне минуле, а в гордій свідомості актуальности тієї події, як ідеї, як політичної програми, як конкретної цілі, до якої змагає зріла нація.

Самий факт відзначування 54-их роковин української державности і 53-их роковин державної соборности українських земель свідчить про невмирущість ідеї, що її не всилі притьмарити роки неволі. Від прогри під Полтавою 1709 р. і від зруйнування Січі 1775 року до 22 січня 1918-го року минуло більше часу, як від прогри українських новітніх визвольних змагань по нинішній день. Тоді українство зійшло до стану малоросійщини, і Шевченко писав, що „від молдаванина до фіна на всіх язиках все мовчить". А відродилась Україна і її воля, як фенікс із попелу! І вони напевно відродяться з нинішнього колоніяльного стану.

Час працює не в користь закріплення совєтської імперії, а на її послаблення. Кремлівські володарі переслідують українських інтелектуалів, думаючи, що цим викоренять дорешти бажання волі в українських людей. Такою була помилка всіх сліпих сатрапів. Цьогорічні роковини 22-го січня повинні проходити під знаком оборони і подиву для тих українських мужів і жінок в Україні, які терплять за те, що не хочуть бути 100-відсотковими пристосуванцями, мають відвагу вимагати більших прав, караються, але не каються. І переможуть вони, а не ті, які їх гноблять. Бо ідея мусить перемогти фізичну силу.

З чисто людських міркувань

Якщо людина потопає, якщо на неї напав дикий звір чи спіткало її інше нещастя, тоді кожна друга людина зі сумлінням, з людськими почуваннями поспішить їй на рятунок, не питаючись, якого вона роду, якого віровизнання чи які в неї політичні переконання.

Коли ж до цих чисто людських почувань додати, що люди в нещасті, про яких мова, є нашого роду, що їх спіткало нещастя не з будь-яких інших причин, а тільки тому, що вони самі є людьми з людськими почуваннями і виступають в обороні найбільш елементарних людських прав, в обороні записаного в конституції режиму правопорядку, постійно на нього покликаючись, то не тільки їхні земляки, але всі люди зі сумлінням, ввесь світ повинен піднести голос протесту проти знущань над ними і засудити тих режимників, що такого розправ'я допускаються.

Мова, очевидно, про по-драконівському засудженого знову комуністичними режимниками в Україні минулого року Валентина Мороза і тепер знову заарештованих там Вячеслава Чорновола, Івана Світличного, Івана Дзюбу, Євгена Сверстюка та Господь відає кого ще з-поміж українських інтелектуалістів. Кожний, хто мав нагоду познайомитись з їхніми публікаціями, знає і здає собі справу з того, що головною ціллю їхніх виступів є ніщо інше, як тільки найбільш елементарні людські права для народу. І за це їх арештують — „кидають за ґрати" — як вони самі про це пишіть, судять і засуджують на роки ув'язнення.

Якщо ми і світ будемо про це мовчати, то таки справді заговорить каміння. І тому честь і слава нашим молодим матерям, що вже на першу вістку про нові арешти в Україні пішли зі своїми дітьми до Об'єднаних Націй і там в найбільш вимовний спосіб протестували проти цих знущань комуністичного режиму над нашими земляками. Честь і слава нашій молоді-студентам, що розгорнули широку протестаційну акцію в обороні Валентина Мороза. Цілком правильно вчинили наші центральні репрезентації, Президія Світового Конґресу Вільних Українців та Екзекутива Українського Конґресового Комітету Америки, що негайно відбули у справі цих нових нелюдських шиканів в Україні наради та схвалили далекойдучі і далекосяглі протестаційні акції на американському і міжнародному форумах. Тепер головне, щоб ми всі, без вимку, вся наша велика громада словом і ділом піддержала всі ці заходи наших центральних репрезентацій, Президії СКВУ і Екзекутиви УККА. Це з чисто людських міркувань.

В. С-ко

НА „ЗЕЛЕНОМУ ОСТРОВІ"

Від серпня 1969 року, „зелений острів", як називають Ірляндію, не сходить зі сторінок світової преси. „Світовий Альманах", опублікований нюйркським „Нюзом", в числі найголовніших світових подій 1971 року подає невгаваючу боротьбу в Північній Ірляндії між католиками і протестантами, участь в ній підпільної Ірляндської Республіканської Армії (ІРА) і британських військових відділів, що своєю там приявністю цю боротьбу ще більше розпалюють.

„Ірляндська проблема" постала перед британським урядом 800 років тому — в 1155 році, коли римський папа Адріян IV, єдиний англієць, що сидів на папському троні, наказав був королеві Генріхові ІІ заволодіти католицькою Ірляндією, населеною народом кельтської раси. Але щойно 1603 року вдалося англійцям після низки успіхів і поразок осягнути перемогу. За поміч у здобутті цієї перемоги шотляндських та англійських протестантів нагороджено великими земельними посілостями і надано їм особливі привілеї в політичному і економічному житті країни, зокрема в її північній частині — Олстері.

Наступні три століття позначилися в історії „зеленого острова", що став фактично колонією Англії, цілим рядом повстань, жорстоко здушуваних англійським військом. Так зване Дублінське повстання 1916 року ще більше підсилило визвольний рух і в 1919 році поклало початок створенню Ірляндської Республіканської Армії. В 1921 р. за взаємним порозумінням з Лондоном проголошено на півдні острова спершу домініон, а потім окрему Ірляндську Республіку з столицею в Дубліні, що в 1948 р. розірвала всякі зв'язки з Англією, а Олстер з головним містом Белфастом залишився частиною Британії.

Опортуністично наставлені ірляндські лідери – „малороси" пристали на це порозуміння, але ІРА проголосила війну не лише Британії за Олстер, але також урядові в Дубліні, який, мовляв, продав його англійцям.

У визвольній боротьбі ірляндського та українського народів, як і в їх національному характері, багато спільних елементів: довговікові змагання за самостійність з загарбницькими імперіями і за соборність, в яких кращі сини народу накладали своїми головами. І навіть збройне рам'я ірляндського народу — ІРА — має багато спільних рис з Українською Повстанською Армією.

**

Ірляндська республіка має територію, що охоплює 27,136 квадратових миль, і населення (1970), що нараховує 2,944.000 осіб. Ірляндія — острів, розташований поблизу европейського континенту, відокремлений від Великобританії на сході Ірляндським морем та Північним каналом, а на південному сході каналом св. Джорджа. Найнижча річна температура спадає до 52 ступенів Фаренгайта. Найвищі гори Каррантуагілл сягають 3.414 стіп.

96% населення належить до римо-католицького віровизнання. 26% працює в сільському господарстві, лісництві, рибальстві і скотарстві. Промисловість розвинена слабо. З викопалин видобувають цину, оливо, срібло. Туризм з кожним роком розвивається.

Шість із дев'яти провінцій Олстеру в північно-східній частині острова творять Північну Ірляндію. Її територія становить 5,450 квадратових миль з населенням 1,524.000 осіб. В країні розвинена кораблебудівна індустрія, текстильна промисловість, електроніка. Також досить розвинене скотарство і сільське господарство. Але стандарт життя був би в Олстері значно нижчий від англійського, якби Англія не вкладала в його економіку щороку понад 325 мільйонів долярів.

Переважна більшість населення в Олстері протестанти (католиків лише коло 500.000), які разом з англійцями займають в країні всі провідні позиції, починаючи від парляменту. Одного погляду для чужинця досить, щоб пізнати, де мешкають протестанти, а де католики: вони мають свої окремі школи, крамниці, ресторани.

Церкви є тут не лише місцями молитви, а й центрами громадського життя. Діти протестантів мають свої підручники англійської історії, в яких ґльорифікується битву над Бойном, а діти католиків вивчають історію визвольного руху в Ірляндії, біографії його героїв-патріотів.

Над домами протестантів повівають англійські або біло-червоні прапори, над домами католиків — зелені ірляндські. Взаємна ненависть між цими обома групами населення витворила своєрідну „ментальність облоги".

В день 12-го липня, в роковини битви над Бойном, де в 1690 р. король Вілліям Оранжський переміг англійського короля-католика Джеймса II, протестанти парадують вулицями міст, славлячи перемогу протестантського кольору над зеленим католицьким. Значна частина дорослого протестантського населення належить до Оранжевого Ордену, таємної організації, заснованої у XVIII столітті, щоб боронити протестантську віру. Прем'єр-міністер Олстеру і більшість членів його провінційного уряду належать до цього ордену. Католики називають Оранжевий орден „невидимим урядом".

Внаслідок безземелля, зв'язаної з цим убогости, різного роду дискримінації і визиску „лендлордами" ірляндці-католики широкими хвилями на протязі останніх століть еміґрували до Америки, де створили могутню етнічну групу, що у великій мірі допомогла в створенні Ірляндської Республіки, незалежної від Англії. На найвищих постах в уряді, пресі, фінансових сферах можна зустріти в Америці ірляндців-„айришів", нащадків еміґрантів. Як відомо, Джан Ф. Кеннеді був також ірляндського роду. Свій ірляндський патріотизм демонструють вони щороку, в день опікуна Ірляндії св. Патріка многотисячними походами по вулицях усіх більших міст ЗСА. Прив'язання до землі дідів і прадідів розвинене у ірляндців дуже сильно.

Хоч як це дивно виглядає, британський уряд, а зокрема Консервативна і Робітнича партії, не є проти об'єднання двох Ірляндій, якщо більшість населення Північної Ірляндії на це погодиться. Висліди переведеного в Британії опитування показали, що 59% опитуваних хотіли б, щоб усі англійські війська з Олстеру негайно були відкликані. Однак, британський уряд з престижевих причин відмовляється віддавати чужому урядові частину Об'єднаного Королівства „під цівкою пістолі". Англійців обурює факт, що адміністраційна влада в Олстері без суду тримає в ув'язненні понад 300 католиків, як ніби членів ІРА. Отже, не виключене, що британський уряд може розпустити парлямент Олстеру і всі функції влади перебере до Лондону. Очевидно, що католицька меншість радо привітала б таке рішення, оскільки в олстерському парляменті засідають майже виключно протестанти.

Натомість протестанти сприйняли б це рішення як прелюдію до об'єднання двох Ірляндій. Вони вважають, що коли протестанти становлять в Олстері дві третини населення, то й уряд має бути в їхніх руках. „Ми не ірляндці, — кажуть вони, вирікаючись своєї національности — ми — британці!" Їх лякає також те, що в Ірляндській республіці житьтьовий стандарт далеко нижчий, як в Об'єднаному Королівстві, що там заборонено розводи і немає в продажу протизаплідніювальних пігулок.

Тим часом боротьба в Олстері не вщухає. „Удень і вночі, — пише в січневому числі „Рідерс Дайджесту" Дейвід Рід, — місто здригається від вибухів бомб, кулі зі снайперських рушниць свистять між стінами обгорілих будинків. Панцерні авта, наповнені англійськими вояками з автоматичною зброєю, гримлять по брукові, всіяному розбитим склом. Це — не Індо-Китай. Це — Белфаст, столиця британської провінції, званої Олстером..."

Використовуючи напружену ситуацію, місцеві комуністи московської і китайської орієнтації намагаються пенетрувати ІРА, щоб звести її боротьбу на комуністичні рейки. Але впливи їх, як досі, невеликі.

Чого можна сподіватися в ближчому майбутньому на „зеленому острові"? Знавці місцевих відносин дивляться в майбутнє із скепсисом, вважаючи, що ще немало крови проллється, поки розплутаний буде вузол, зав'язаний 300 років тому. Самої лише зброї недосить, щоб зломити спротив ІРА, бо її підтримує значна частина місцевого католицького населення. Опортуністичні елементи, включно з впливовою католицькою ієрархією вважають, що всі проблеми можна розв'язати мирним способом, допустивши католиків на рівних правах до участи в правлінні і в економічному житті країни, в якому домінують протестанти.

Проте, кардинально криза може бути розв'язана лише після об'єднання розділеної країни, де введена буде спільна шкільна система з підручниками, що виключали б релігійну ворожнечу, після ґрунтовно проведеної пропаґанди громадянського миру серед широких верств населення.

Святослав Новицький

НАКРУЧУЙМО УКРАЇНСЬКІ ФІЛЬМИ!

(1)

Останнім часом мені приємно було зауважити зацікавлення нашого українського суспільства моїм короткометражним фільмом „Вівці (барани) в дереві" („Шіп ін Вуд"). Це зацікавлення проявилося статтями в „Свободі" з 27 травня 1971 р., запрошенням на фестивалі, як Українсько - канадійський фестиваль мистецтва в Тандер Бей, 30 серпня — 3 вересня 1971 р., в „Новому Шляху" з 18 вересня 1971 р., першому, щорічному Українському фільмовому фестивалі в Ню Йорку 18 грудня 1971 р. („Свобода" з 11 і 31 грудня 1971), на висвітлюванні фільму на Союзівці для Пластової команди, в Літературно – Мистецькому Клюбі, під час виставок маєстра Якова Гніздовського в Нюарку і ін.

Та водночас вражає і та прикра дійсність, яка ще досі панує в нашому суспільстві, а саме — брак вирозуміння ваги фільмової справи і байдужість до її великих засобів.

У „Свободі" з 11 грудня 1971 р. вірно зазначено, що „ми живемо в добі масової комунікації", але, на жаль, за чинник масової комунікації, окрім преси, вважається й досі — книжку. Я далекий від того, щоб недоцінювати книжок. Вони дуже потрібні і корисні, і добре, що є люди, які їх пишуть. Якби тільки більше таких, що їх читають! Але будьмо свідомі, що цей вид масової комунікації, який існує від часів Ґутенберга, давно вже випередили радіо, фільм і телевізія — сучасні види справді масової комунікації.

У цілому світі кінопродукція увійшла вже в усі важливі галузі життя, у промисловість, шкільництво, науку, політику, а наше українське суспільство за звичкою все ще вважає, що фільм — це тільки розвага, не так уже й потрібна, а навіть часом і небажана.

Фільм уже 80-літній дід, а ми його вважаємо за дитину, з якою можна побавитися, але ніколи не сприймати серйозно!

Та й серед людей глибше зацікавлених фільмом трапляються різні і протилежні зрозуміння: одні переставшені, що фільм коштує мільйони, і що тільки в Голлівуді можуть їх успішно накручувати, інші думають, що за пару соток, а то й десяток власних долярів фільмар міг би сам щось вартісне для „нашої справи" накрутити. До речі сказати — той, хто піддає цю ідею, ніколи не пропонує фондів, щоб ту ідею здійснити).

Є і такі, що радіють, коли „самі американці" зафільмують щось українське або згадають про українців чи то в пресі, чи в радіо або на телевізії. Ці здебільшого нарікають на безособове „вони". „А чому вони не зроблять того чи того?!" Найсумніше, що трапляються філософи, які аргументують прислів'ям „не тратьте, куме, сили — спускайтесь на дно", бож фільм увесь, мовляв, у жидівських руках. І так, панове, і ні. Що у кінопромисловості багато працює жидів, то факт. Чому? Бо корисно! Що ж спиняє українців від цього діла? Брак настійности, самодисципліни, зрозуміння і вміння.

Але йдеться тут про українські фільми. І не звертаюся я до фільмарів, які хоч зрідка, але починають у нас проявлятися, а звертаюся до загалу українського суспільства, дбаючи за усвідомлення, за підтримку; звертаюся до впливових, заможних людей, до організацій в надії, що вони зрозуміють потенціял фільмового мистецтва в нашому житті і сприятимуть їх накручуванням для загального добра нашого суспільства.

Ми сьогодні вкладаємо багато труду й грошей, щоб вчити нашу молодь нашої культури, історії. Ми стараємось і друком, і демонстраціями, і листами інформувати наших співгромадян про наші прагнення, наші змагання. Ми влаштовуємо концерти, виставки, щоб приєднувати собі прихильників. Ми радіємо, коли щось з нашої культури (як, наприклад, „Щедрик" Леонтовича) прищеплюється в культуру народу, серед якого живемо. Одним словом, наші зусилля спрямовані на передавання ідей. Чи є більш безпосередній, більш цікавий, більш сприймальний, більш прямий спосіб передавання ідей, як фільм, чи то на кіноекранах, чи через телевізію? Найкоротша дорога до сприймання ідей — через зоровий орган. Якщо ще додати факт шаленого темпу сучасного життя, то сміливо можна сказати, що один коротенький фільм більше зробить, як тисячі слів.

Отож моєю ціллю буде представити читачеві, як саме ми можемо використати фільм для нашої справи, і вияснити в загальних термінах саму техніку фільму, щоб таким чином розвіяти помилкові міркування про його створення. Для прикладу буду наводити відповідні моменти з власного досвіду із конкретними фільмами, над якими я працював.

**

Я собі уявляю настільки свідомости в нашому суспільстві, що кожна організація мала б як не фільмовий відділ (як при ОМУС'і), то принаймні старалася б уділяти окремі фонди на фільмову справу і замовляла б у фільмарів такі фільми, які її найбільше цікавлять. Недавно прочитав я, що при Римо - Католицькій Церкві ще від 1900 р. засновано спеціяльне Товариство св. Павла і Дочок св. Павла, ціллю якого є розповсюджувати віру через засоби масової комунікації. Тепер це Товариство працює вже через своє власне радіо, кіностудії і телевізії в 30-ох країнах світу!

(Продовження буде).

З НАШИХ БУДНІВ

ВІДНОВЛЕНА ТРАДИЦІЯ

Як же часто приходить тепер до так званої конфронтації між батьками і дітьми, як часто виринає ота лиховісна прірва чи „ґейп", як кажуть американці, між старшим, молодшим і цілком молодим поколіннями! Це позначається на кожному кроці — в способі думання, філософії і стилі життя, в ментальності, моралі, а найбільше в побутових справах, таких, наприклад, як одяг чи зачіска волосся, — зокрема ж у хлопців. Вже і в нашу пресу попадають час від часу образливі епітети на адресу довговолосих, такі, ось, скажемо, як „кудлачі", „патлачі", „африканці" тощо. А скільки окликів святого обурення почуєте саме тепер під час балів та вечерниць, в гурті благородних і традиційно думаючих тіточок та бабусь!

— Ну, подивіться, пані докторово, на цього чудака, Омелька! Та що він із себе зробив?.. Як же він виглядає з цими довгими косами? Чистий гіппі!

— То ще добре, прошу пані, що чистий, бо деякі бувають брудні, як нещастя!

— Господи, от часи настали!..

А тим часом, якщо потрактуємо це питання об'єктивно, з наукового, сказати б, боку, то побачимо, що довговолосся в наших сучасних молодців, либонь, не є проявом „гіппівства" чи іншого звироднення, а радше поворотом до наших давніх, віками освячених традицій, — сказавши патетичною мовою. Ось згадаймо лише таку фундаментальну в цьому аспекті працю, як „Студії з української етнографії та антропології" Хведора Вовка, книгу, написану нашим визначним науковцем у 1905-му році, а потім перевидану в Празі. В підрозділі, що стосується зачіски волосся в мужчин у давні часи, читаємо ось що:

„Питання про зачіски волосся у населення України на початках історичних часів, а також за київської і литовської доби, навряд чи можна розв'язати з повною достовірністю, але, судячи по деяких малюнках та по аналогії з іншими слов'янами, можна гадати, що вони не дуже відзначались од зачіску сучасних бойків та населення північної та західньої України взагалі, а саме: волосся, що лежало на голові в напрямі його натурального росту, підрізували тільки на лобі, а решта волосся спадала вниз, більш-менш довгими пасками на плечі та на спину. В деяких місцевостях, у бойків, як наприклад, у селі Головецькому, чоловіки носять волосся таке саме завдовшки, як і в жінок, а перед святами заплітають його, а потім пишаються кучерями, що від того повстають, розпустивши їх по плечах та по спині. Колись чоловіки цих місцевостей так і ходили з косами, як вогули, і в селі Плавному нам довелося знайти майже столітнього старого чоловіка, єдиного, що в р. 1905 ще по-старовинному заплітав волосся у дві коси..." — що й показане на образку, таблиця ч. XIII, 2.

Коментарі, як то кажуть, зайві. За джерельну довідку з книжки Хв. Вовка складаю щиру подяку дорогій землячці з Вінніпеґу, п-ні Орисі Т.

Ікер

Ольга Приходько

КАМ'ЯНЕ СЕРЦЕ

(4)

Було це саме на Покрову, коли на Поділлі вже бувають ранні приморозки, а ночі звичайно ясні, холодні, коли хочеться кожній людині скорше зайти до теплої хати та обігрітися коло вогнища.

Зайшли до хати, а там така холодна пустка і тухла вогкість, аж серце у Надійки стиснулось. Учитель пішов шукати сторожа, щоб розпалив у печі вогонь, візники здіймали речі, а Надійка наказала зносити все тимчасово до клуні, бо боялася, що в цій вогкій хаті її гарні речі наберуться того затхлого духу сплісневілої цвілі. Сама тим часом роздивилась навколо. Перед школою висока крислата липа, що кидає густу тінь на цілу хату, сіни темні, холодні, а в хаті тільки лежанка з якимось брудним сінником, стіл, лавиця та два стільчики. В кутку відро з водою, на припічку якесь убоге начиння: надщерблена миска та пара обкурених горнят; в одному з горнят стирчить обгоріла свічка. От і все!

Велика піч з довгим комином займає півхати. От якби скорше запалити, щоб хоч трохи обігрітись, так нема чим. Не видно ніде ані полінця, ані трісок.

Аж нарешті надійшов чоловік із сторожем. А той сторож старий, престарий, певно ще старіший, як ця школа. Дід зараз же почав рубати якісь скалки. Надійка зауважила йому, що ті скалки сирові, не будуть горіти, треба принести чогось сухого. Але дід відповів, що до школи дров ще не привезли, а ці гілляки він напиляв сам, бо бачив, що вже бере мороз, так хотів хоч трохи панові вчителю запалити. Притяг сніп соломи, почав крутити жмути, намагаючись розпалити гілляки, але вони куріли і горіти не хотіли. Тоді дідок поклав великий жмут соломи, яка нарешті спалахнула, але ввесь дим пішов на хату. Сторож почав бідкатися, що певно в комині щось завалилось або може гніздо птиці поставили. Ось завтра ранком він полізе з хлопцем на дах і все те проштурхає.

— Ну, а як же спати в цьому холоді та димі? — сказав учитель.

Надійка втекла тим часом на двір, сіла під клунею на куфер, сперлася на пакунок з пишними перинами і так їй тяжко-претяжко стало і від утоми, а найбільше від цього безладу. А чоловік її тільки ходив та все бідкався і нарікав.

— Треба піти до старости, щоб дав нам якийсь пристійний нічліг, — сказала нарешті Надійка.

— Сьогодні велике свято і якось незручно його турбувати. Це старий чоловік і не дуже прихильно ставиться до мене.

— А це чому?

— Раніше це була школа церковно-приходська, і в школі вчив старий дяк, він співав також у церкві разом з школярами. Тепер вони знов хотіли дяка. Але школу перебрало міністерство, і замість дяка їм призначено мене. На другий рік тут будуть будувати нову школу, очевидно виберуть нового старосту, і все буде в порядку.

— Ну, але зараз що будем робити?

— Треба якось переспати, а завтра може прочистять комин і не буде куріти.

І вони пішли до тієї нещасної хати. Дим їв очі, чад не давав дихати, але Надійка терпеливо приготувала чисту перину на лежанці, подушку і теплу ковдру, дістала смачну домашню печеню, нагодувала бідного вчителя, який був уже зовсім без сил, щохвилини кашляв і задихався від того повітря. Сказала, щоб скорше лягав, а вона мусить ще трохи впорядкувати речі, залишені в клуні, і поспішила вийти на свіже повітря.

Тим часом зійшов місяць. Який він тут холодний і далекий! Яким чужим, смутним і непривітним здалися їй і місяць, і все оточення!

На тій лежанці певно помер торік той старий дяк. Надійка здригнулась від страху і відрази. Що має робити? Туди вона не піде і спати там не буде. Просто боїться. В клуні були ті всі пакунки, що мама напакувала, і та гарна скриня, що мама дала, — ті всі милі домашні речі ніби принесли з собою частину родинного тепла і ласкавої опіки, які заспокоїли стурбовану душу і зогріли тремтяче серденько.

Надійка дістала з скрині свій гарний, теплий кожушок, вдягнула, і зразу стало тепліше. Пішла знов до хати. Змучений чоловік міцно спав, хоч повітря було їдке і холодне. Ні, вона тут не видержить, тут гірше як надворі. Тихенько зачинила двері і повернулась до клуні. Дійсно, тут якось затишніше і значно тепліше, певно вдень сюди гріє сонце, а хата стоїть на північ. Застелила собі на сіні килим, вкрилася периною та й трохи заспокоїлася.

„Не треба так зразу падати духом, — вмовляла сама себе. — Завтра сама піду до старости. Чейже цей чоловік має Бога в серці, мусить придiлити нам якийсь порядний притулок, поки буде нова школа. Недаремно мій чоловік так зле виглядає, коли живе в цій страшній хаті від початку шкільного року."

Хоч як була стомлена, не могла заснути. Думки гналися одна за одною. І жаль, і досада, і кривда! Місяць піднявся високо і зазирав у щілину. Вдома вона так любила місячні ночі. Але там місяць був зовсім інший. Такий привітний, близький, часами навіть ніби жартував з нею, коли вона гойдалась на гойданці, і моргав до неї між зеленим листям великого горіха. А тепер він блукає у височині такий холодний і недоброзичливий. Ніби навіть насміхається з неї: — „Ось як віддалась! Ось як привів тебе чоловік до нового гарного дому!" І відчула жаль до цього бідного, безрадного чоловіка. Зрозуміла, що вона його зовсім не любить. Хіба можна такого любити?

Згадала собі, як не раз чула навіть від простих селянок, як згадували вони свої молоді літа і з такою особливою ніжністю говорили про той день свого шлюбу, показували заховані на дні скрині речі — коралі, перстень або яку шовкову хустку: — „Таж то мені молодий дав на спомин до шлюбу". А шлюбна сукня і віночок зберігались ціле життя, як дорогий спогад...

(Далі буде)

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

Увага! ІРВІНҐТОН-НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! Увага!
УКРАЇНСЬКИЙ ОПЕРНИЙ АНСАМБЛЬ
після повного успіху в Філядельфії у 10-тиріччя існування — виставить
комічну оперу на 3 дії

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ

Муз. С. Г. Артемовського

Неділя, 6 ЛЮТОГО 1972 р., год. 5-та по пол.

Заля ІРВІНҐТОН ГАЙСКУЛ
Клінтон Авеню, Ірвінґтон, Н. Дж.

Виконавці: І. Карась — **Л. Рейнарович**, Львівська опера, Одарка — **Г. Андреадіс**, „Колон" Буенос Айрес Оп., Оксана — **М. Кокольська**, Ситі Опера, Н.Й., Андрій — **Б. Чаплинський**, Темпел Унів. оп. к. Філ., Султан — **О. Головацький**, Мол. Оперний Ансамбль, Імам — **В. Карпинич**, Соліст хору „Прометей", Філ., Селіх-Аґа — **Т. Федорович**, арт. Харк. Драм. Театру. Оркестра з членів Львівської Опери та Абсольвентів УМІ. Хор Опери.

Танки **СУМА „Верховинці"**, Н. Й. Музичний кер. **проф. О. Стратичук.** Режисер: **Т. Федорович.** Танки: **О. Ґенза.** Декорації **Оперного Ансамблю.** Концертмайстри: **Т. Левицький, В. Босий.**

Передпродажа квитків в крамниці „Дніпро" та в день вистави від 3-ої год. при касі театру.

ДРУГИЙ ЖУРНАЛІСТИЧНИЙ КОНКУРС СУЖА — ПРОДОВЖЕНИЙ

Ню Йорк, 17-го січня 1972. — Президія Спілки Українських Журналістів Америки проголосила в останніх днях жовтня 1971, з речинцем до 15-го січня 1972, другий журналістичний конкурс СУЖА.

Щоб дати спроможність ширшому колу авторів взяти участь у цьому конкурсі, новообрана дня 4-го грудня 1971 р. Управа СУЖА рішила продовжити реченець другого конкурсу СУЖА до 31-го березня 1972.

Другий Журналістичний Конкурс СУЖА був проголошений в таких категоріях:

а) Політичні статті на українські або міжнародні теми,

б) статті на культурно-освітні теми, включно зі статтями на теми молоді,

в) репортаж з будь-якої ділянки.

Кожна категорія матиме три нагороди.

Жюрі Другого Журналістичного Конкурсу СУЖА братиме до уваги:

1) Підписані і непідписані статті і матеріяли,

2) друковані в українській періодичній пресі З'єднаних Стейтів Америки впродовж 1971 року,

3) надіслані по п'ять примірників на адресу Секретаря Жюрі до дня 31-го березня 1972 включно.

Склад Жюрі Другого Журналістичного Конкурсу СУЖА такий: Д-р Григор Лужницький — голова, д-р Ярослав Шав'як — секретар, проф. Петро Одарченко, Іванна Савицька-Мусій і Ольга Кузьмович — члени.

Адреса Секретаря Жюрі: Dr. Yaroslav B. Shaviak, 2217 East Lombard Street, Baltimore, Md. 21231.

За Управу СУЖА
Іван Кедрин-Рудницький *голова*
Вас. Верган, реф конкурсу
Павло Дорожинський *скарбник*

З діяльности Математично-Фіз ної секції НТШ

Чергове наукове засідання Математично - Фізичної Секції НТШ відбулося 6 листопада 1971 р. На цьому засіданні виголошено такі дві доповіді:

Проф. д-р Осип Андрушків, Сетон Голл університет, подав у своїй доповіді п. н. „Деякі результати в теорії чисел" — методи вичислення скількости представлень натурального числа як суми додатніх членів аритметичної послідовности. Прелеґент представив також альґоритм, що при його помочі можна одержати ці представлення. Далі були подані застосування цих вислідів до представлення даного натурального числа як різниці двох квадратів. Подібна метода поширена на аритметичні послідовності другого ряду дає можливість устійнити альґоритм для представлення натурального числа у виді різниці двох кубів. Альґоритм пристосовано до вичислювальних машин й одержано цікаві результати для інтервалу 1 до 10 тисяч.

З черги проф. д-р Володимир Петришин, Ратґерс університету, експерт у ділянці функціональної аналізи, представив в доповіді н. т. „Нова теорема нерухомої точки для сет-нерозтягаючих операторів" — свою найновішу працю про нерухому точку для нерозтягаючих операторів у просторах Банаха. Ця нова теорема включає майже всі знані дотеперішні теореми про нерухому точку (Шавдера, Роте, Альтмана, Красносельського, Дарбо, Садовського і ін. із клясичних теорем, а Бравдера, Кірка, Нусбавна, Вебба, Петришина — із новіших) — як специяльні випадки та що більше, показує, що їх можна одержати на слабших умовинах.

Праці проф. Петришина (біля 50) здобули собі загальне признання у математичному світі. Проф. Петришина запрошували математичні товариства для виголошення доповідей і переведення семінарів (Італія, Німеччина, Чехословаччина, ЗСА). Для представлення цієї нової теореми запрошено його з доповіддю до Дослідчого Математичного Інституту в Обервольфах (Німеччина) в жовтні 1971 р.

В дискусії над цими цікавими доповідями взяли участь проф. Роман Андрушків, Роман Воронка (обидва) з Нюарк Коледж оф Енджінірінґ), Володимир Вожаківський (Лонґ Айленд університет) і інші.

Р. А.

СОТНИК ВІКТОР ПИЛИПЕНКО

(посмертна згадка)

З глибоким сумом і жалем повідомляємо друзів і знайомих, що 30-го червня 1971-го р. , в Лос Анджелесі, помер сотник Армії Української Народної Республіки Віктор Пилипенко. Покійний народився на Полтавщині в священичій родині. Закінчив Полтавську духовну семінарію.

В. Пилипенко

З вибухом революції, в 1917 р., залишає царську армію й переходить в ряди Української Армії — перебував у складі Гордієнківського кінного полку і в 3-й Залізній дивізії. Під час відступу перед переважаючими силами ворога, вкінці 1919-го р., захворів на тиф і залишився в запіллі під опікою селян.

В початках 1920-го р. повертається до Полтави і працює в Полтавській споживчій спілці. Репресований, разом з іншими кооперативними працівниками, протягом року перебував у харківській в'язниці, але за відсутністю доказів, будь-якого злочину, був звільнений з в'язниці, без права працювати в комуністичних установах протягом трьох років. Залишає Полтаву і мандрує по різних містах України, працює в різних організаціях, не засиджуючись довший час на одному місці. Друга світова війна застала його на праці в Білій Церкві

У 1943 р. від'їжджає на Захід, до Німеччини, де перебуває в таборах ДП, а згодом еміґрує до Параґваю. В Параґваю, крім заробітчанської праці, працює активно в церковному, культурному і громадському житті параґвайської громади. В 1959 р. залишає Параґвай і еміґрує до Північної Америки, до Ню Йорку, а згодом переїжджає до Лос Анджелесу. На новому осідку, як і в Параґваї, Покійний працює в різних громадських організаціях, приймає активну участь в церковному житті православної громади як член Управи при церкві св. Апостола Андрія Первозванного, Лос Анджелесі.

За участь в збройних визвольних змаганнях за незалежність Української Держави покійного нагороджено Хрестом Симона Петлюри і Воєнним Хрестом.

Приятелі і друзі
О. Рішай

МІСТО ПІД ЗЕМЛЕЮ

Японські інженери і архітекти опрацювали проєкт побудови велетенського п'ятиповерхового будинку, який стоятиме під землею, в самому центрі Токіо — під залізничним двірцем та площею біля двірця. В тому підземному палаці будуть маґазини, виставкові залі, підземний вокзал для поїздів, ресторани тощо.

Марта Цибик концертує

Орендж, Н. Дж. (Л. К.) Дев'ятого січня ц. р. у виповненій залі ИВКА у Орендж, Н. Дж. відбувся дуже успішний концерт нашої відомої піяністки Марти Цибик, ґрадуантки музичної школи Джуллярд. Як повідомила англомовна преса, Марту Цибик запрошено відкрити цим концертом серію недільних пополудневих концертів цієї установи. Вона відіграла твори Баха, Шуберта, Шопена і Ліста Також, 23-го січня, о год. 3-тій попол. , у публічній бібліотеці Савт Орендж, відбудеться черговий концерт цієї піяністки, спонзорований серією концертів молодих музиків. Піяністка є членом УНСоюзу.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ У ВАШИНГТОНІ СХВАЛИЛА законопроєкт, яким вперше в історії Америки буде обмежена сума видатків на проведення політичних передвиборчих кампаній. За тим законопроєктом проголосували 334 конґресмени, проти — 19. Минулого року президент Р. Ніксон не підписав подібного законопроєкту, але тепер всі дані вказують на те, що підпише. Якщо це станеться, то кандидат на Президента ЗСА не матиме права витратити на передвиборчу кампнію більше як 8 мільйонів 400 тисяч долярів. У минулих виборах республіканський кандидат коштував тій партії понад 12 мільйонів, а демократичній партії — понад 6 мільйонів долярів, виданих на пресу, телевізію тощо.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. СОФІЇ БАРАНОВСЬКОЇ
Матері активних членів ОУВЛ д-ра Романа, д-ра Євгена та д-ра Володимира Помірка,
складаємо 50.00 долярів
на Фонд „Церква в Потребі".

Родині Покійної висловлюємо глибокі слова співчуття.
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. НАТАЛІЇ ГНІДИИ з ЛІПЕЦЬКИХ
складаємо 20.00 долярів
на Український Вільний Університет.
Ніна і Мих. СЕНЬКІВ

Ділимося сумною вісткою з Родиною та Приятелями,
що в середу, 19-го січня 1972 р. відійшов у Вічність від нас
по довгій та важкій недузі
Найдорожчий МУЖ, СИН, БРАТ та СТРИЙКО

бл. п.
ВОЛОДИМИР КАРПЯК

уроджений 28-го липня 1909 р. у Перемишлі, Зах. Україна,
актор-співак Українських Театрів на Батьківщині та на еміґрації.

ПАРАСТАС в п'ятницю, 21-го січня 1972 р. о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Gers при Н. 5-ій вул. та Cheltenham Ave. біля Катедри св. Володимира у Філядельфії, Па. Похоронами займається похоронне заведення М. Насевич.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ в суботу, 22-го січня 1972 р. з того ж похоронного заведення о год. 8:30 ранку до Катедри св. Володимира при 67-ій Евеню та 5-та вулиця, звідки Тлінні Останки будуть перевезені на Вічний Спочинок на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибита:
МАРІЯ — дружина
МАМА
СЕСТРА з ЧОЛОВІКОМ
та СЕСТРІНОК

Ділимося сумною вісткою,
що наш Дорогий та Невіджалуваний Друт та Товариш

бл. п.
ВОЛОДИМИР КАРПЯК

упокоївся в Бозі по довгій та важкій недузі
дня 19-го січня 1972 року.

ПАРАСТАС в п'ятницю, 21-го січня 1972 р. о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Gers при Н. 5-ій вул. та Cheltenham Ave. біля Катедри св. Володимира у Філядельфії, Па. Похоронами займається похоронне заведення М. Насевич.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ в суботу, 22-го січня 1972 р. з того ж похоронного заведення о год. 8:30 ранку до Катедри св. Володимира при 67-ій Евеню та 5-та вулиця, звідки Тлінні Останки будуть перевезені на Вічний Спочинок на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ТОВАРИШІ-АКТОРИ

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів та Знайомих,
що дня 19-го січня 1972 р., по короткій недузі, упокоїлась в Бозі
наша Найдорожча МАМА, ДРУЖИНА, БАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.
АНАСТАСІЯ БАРАН САВЮК

народжена 2 червня 1894 р. в с. Корчів, пов. Рава Руська, Зах. Україна.

ПАНАХИДА відправиться в п'ятницю, 21-го січня 1972 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 22-го січня 1972 р. о год. 9-ій ранку з похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, де о год. 9:30 буде відправлена Служба Божа, а опісля на цвинтар св. Реймонда в Бронксі.

Безмежним горем прибиті:
муж — МЕТОДІЙ
син — ІЛЬКО з дружиною АНАСТАЗІЄЮ
внук — РОМАН
внука — МАРІЯ у Львові
сестри — АННА і КАТЕРИНА в Польщі
брат — КАЗИМИР
Ближча і дальша Родина в Америці і Україні

МИСТЕЦЬКА КОМІСІЯ
УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ
повідомляє, що

ДРУГА ВИСТАВКА КАРТИН ГАЛИНИ МАЗЕПИ

буде відкрита
дня 13-го лютого ц. р. о год. 1:30 по пол.
в залях Інституту (2 Схід, 79-та вул., ріг 5-ої Аве.)

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА в ЗСА
заклика є
все своє членство, а зокрема старше пластунство, сеніорат, Пластприят та юнацтво під опікою батьків взяти участь у

МАНІФЕСТАЦІЯХ

В ОБОРОНІ ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ,
а в першу чергу останніми днями заарештованих діячів української культури.

Маніфестації, організовані з ініціятиви ТУСМ, відбуватимуться в усіх більших українських громадах в ЗСА.

В Ню Йорку маніфестація відбудеться
в п'ятницю. 29-го січня 1972 р.
в год. 6:30 вечером.

Збірка учасників в год. 6-ій веч. на розі 1-ої Евню та 47-ої вулиці, Гаммершилд Пляза.

НОВАЦТВО і ПЛАСТПРИЯТ ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ в НЮ ЙОРКУ
просять Дітей і їхніх Батьків Ню Йорку й околиці
в неділю, 13-го лютого 1972 року, о годині 3-ій по пол.
до ШКОЛИ СВ. ЮРА, 215 Іст 6-та вулиця в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
— на —

ВЕЛИКУ ДИТЯЧУ КОСТЮМОВУ ЗАБАВУ

під моттом „ЧАРОДІЙНА СКРИПКА"

- На забаві зустрінуться постаті з казкового золотого східнього двора, лицарі, князі, дворяни та чарівні квіти з українських піль і лісів, дівчата і хлопці в українських народних строях (особливо з гір Карпат) та звірі з українських лісів.
- Забавою проводитиме пл. сен. С. Гойдиш при співпраці пл. Сестричок і Братчиків.
- Буфет у заряді Пань з Пластприяту. Виграші та інші несподіванки.
- Квитки вступу: 1 дол. для дітей, 2.50 дол. для старших.
- Просимо всіх Українських Дітей Метрополії Ню Йорку та околиці прибути на ту чарівну забаву, де спільно всі переживемо незабутні хвилини.

БАЛЬ УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ „ДНІПРО" В КЛІВЛЕНДІ, ОГАЙО

відбудеться в суботу, 12-го лютого 1972 р. Початок балю в годині 9:00 вечора.
Заля Wagner's Country Inn, 30855 Center Ridge Rd., Westlake, Ohio

ДЕБЮТАНТОК ПРОСИМО ЗГОЛОШУВАТИ
ДО ДНЯ 1-го ЛЮТОГО 1972 Р.
ДО ПАНІ В. КАВКИ
ТЕЛЕФОН: (216) 884-3219

ВІСТІ З ТОРОНТО

Контест СУМ. Крайова управа СУМ організувала і переводила вже другий з черги Контест популярности СУМ в Канаді. У Контесті взяло участь 13 Осередків та Відділів СУМ, які завзято змагались між собою за першенство. На закінчення Контесту відбулася в Торонто, 13-го листопада м. р. контестова забава молоді, де й було обрано кралю і князівен СУМ на 1972 р. Для переведення Контесту працювало покликане КУ СУМ жюрі в складі: ред. О. Матла, п-і Глібович, Л. Соловій, мґр В. Кардаш, В. Гладун, вони вибрали Орисю Вірстюк — кралю. (Торонто), Ірку Вельґаш (Вінніпеґ) і Рому Лазор (Монтреаль)— перших князівен, Олесю Малко (Кіченер) — другу князівну. Вітала краль й передала корону, минулорічна краля СУМ Оля Одинська. Голова КУ СУМ мґр Т. Буйняк підкреслив працю у змаганнях за першенство багатьох Відділів і Осередків, ґратулював переможцям та передав кралі пам'ятковий подарунок. Численна публіка у великій залі Українського Дому при вул. Кристі, оплескувала кралю і князівень. Програмою вечора проводили Надя Михайлиця і Тарас Дусанівський. Контест СУМ — імпреза розвагова, виховна й корисна для цілої Спілки Української Молоді вийшла вдало під кожним оглядом.

Поширена програма „Пісні України". Під час Різдвяних Свят популярна щоденна українська радіопрограма „Пісня України" під керівництвом П. Наумчука поширить час своїх святочних передавань, на Свят Вечір і в день Рідва Христового. Окрім чудових колядок, особистих привітань і побажань, на програмі виступали Владики української православної і католицької церков, представники суспільно-громадських установ, організацій, товариств, між ними також і від УНС.

Концерт П. Гошуляка і Т. Ткаченко. На запрошення дирекції Дому для Старших ім. І. Франка в Торонто, у дні, 19-го грудня м. р. загостили до жителів цього модерного пансіону, наші визначні мистці; Йосиф Гошуляк — бас і Тетяна Ткаченко-піяністка, влаштовуючи для старших майже двогодинний на високому мистецькому рівні концерт. У першій його частині твори Лесі Українки, а в другій — народні, побутові і стрілецькі пісні. З великою насолодою слухали учасники концерту виконання програми та нагороджували мистців оплесками, а на кінець щиро їм дякували. Голова пансіону п-і Е. Пастернак у подяку мистцям вручила їм подарунки виконані власноручно жителями. Дім для Старших в Торонто вже довгі роки вміло, енергійно і безкорисно веде п-і Е. Пастернак, а в минулому році побудовано новий будинок у якому приміщується біля сто українських осіб, та він є найкращий в Торонто.

Загальні збори ОУПК. Дня 13-го грудня м. р. о год. 8 вечора у приміщенні Святомиколаївської Рідної Школи, відбулися чергові річні загальні збори Об'єднання Українських Педагогів. Збори відкрив голова мґр І Кузів, вітаючи присутніх. Зборами проводила президія, в складі: В. Дідюк — голова і Т. Ваньо — секретар. Однохвилинною мовчанкою згадано пам'ять померлих членів ОУП бл. п. Семена Фодчука і Іванни Петрів. По вислуханні звітів уступаючої Управи, проведеній дискусії і уділенню абсолюторії, до складу нової Управи, обрано: В. Дідюк-голова, В. Гриник — заст. голови, п-і О. Ковалик — секретар. О. Хмара — скарбник, п-і О. Соколик - член. Контрольна Комісія: І. Кузів — голова і д-р О. Копач та І. Шкільник — члени. Делеґатом до КУК—І. Курмана. Збори порушили цілий ряд справ, що відносяться до праці Об'єднання, як також рішили провести деяку активність.

Равт Преси і Радіо. Дня 29-го січня 1972 р. о год. 8 веч. у приміщеннях Українського Дому при вул. Кристі в Торонто відбудеться вже п'ятий з черги та дуже популярний Равт Української Преси і Радіо. У програмі Равту вибір кралі і двох князівен з поміж кандидаток наших щоденників, тижневиків, журналів і радіо. Вже почали напливати зголошення. Між першими знаходиться кандидатка „Свободи" — Ярця Бука, здібна студентка університету, та активна у суспільно-громадській праці в Пласті, хорі ітп.

Радіопраграма „Студентський „Голос", Укранський Студентський Клюб при Торонтському Університеті розпочав передавати радіопрограму „Студентський Голос" на радіостанції „ЧІН" кожної суботи від 12.30 до 1.00 год. по пол. Програмою проводить студент Ярослав Фічко, у якій беруть участь: Зірка Радь, Христя Ковальська, Ярослав Заяць. Кожна програма є добре підібрана та присвячена актуальним подіям, з виступом молодих людей, які займають до тих справ своє становище. Окрім цього на програмі лунає підібрана українська музика, оголошення про актуальні події, новини і тп. Безперечно, що удержування такої радіопрограми вимагає фінансових засобів і тут усе в руках торонтської громади.

Померла Іванна Петрів. Дня 9-го листопада м. р. відпроваджено на вічний спочинок бл. п. Іванну Петрів, визначну суспільно-громадську і виховну діячку. Похоронні відправи відслужив Преосвященний Владика Кир Ізидор в сослуженні о. митрата П. Хомина, о. рад. В. Жолкевича, о. М. Стефанова і інших. Останню прислугу віддали її члени родини, велике число членок Ліги Українських Католицьких Жінок, організації у якій бл. п. І. Петрів довгі роки працювала на передових позиціях, та представники багатьох організацій. Після похоронів відбувся у залі церкви св. Иосафата прощальний обід, який влаштував Відділ ЛУКЖ — Відділ при катедрі св. Иосафата. Програмою проводила голова Відділу п-і Дарія Темник.

Наради Пленуму КВОР. У днях, 24-го, 25-го грудня м. р. у приміщенні Святомиколаївської Школи відбулися дводенні наради Пленуму Координаційної Виховно-Освітньої Ради в Канаді. Участь у Пленумі взяли делеґати виховних і молодечих організацій, голова і член Централі Українського Шкільництва КУК у Вінніпеґу мґр І. Каліцінський і ред. Н. Когуська. Пленум відкрив голова КВОР проф. З. Зелений, вітаючи присутніх з заподанням програми нарад, якими на бажання присутніх проводив далі з допомогою двох секретарів мґр І. Кузіва і М. Бойка. До Почесної Президії запрошено ред. Н. Когуську, о. декана І. Сиротинського, дир. В. Волицького. Під час Пленуму працювали Комісії: верифікаційна, номінаційна, резолюційна. У першому дні прослухано звіти уступаючих членів Управи, їх продискутовано і уділено абсолюторію. Другого дня заслухано коротких доповідей, чи вірніше загальних звідомлень дир. І. Боднарчука, мґ-ра І. Каліцінського і ред. Н. Когуської. В дискусії брали участь: Велигорський, Є. Мастикаш, ред. Когуська, Я. Козловський, п-і Т. Горохович. В. Верига, о. Т. Міненко, О. Хмара, В. Дідюк, І. Каліцінський, Голинський, М. Комарницький, І. Курман. і багато інших. Відповідали: проф. З. Зелений, мґр Каліцінський, ред. Н. Когуська, дер. В. Волицький. Прийнято деякі зміни правильника і резолюції, теж обрано нові керівні органи, в такому складі: о. Т. Міненко — голова, мґр В. Верига-заст. голови, ред. Н. Когуська — заст. голови, д-р Б. Стебельський — заст. голови, мґр І. Каліцінський — заст. голови. Ярослава Зорич — кореспонденційна секретарка, І. Кузів — протоколярний секретар, інж. К. Малецька — касир, проф. Чумак і інж. О. Тарнавський — члени. Контрольна Комісія: мґр Є. Мастикаш, дир. В. Волицький і п-і Гнатиків. Мировий Суд: п-і Я. Манило, д-р Білаш, п-і Закидальська. Делеґатом до Централі КУК — мґр І. Каліцінський. Пленум одноголосно прийняв пропозицію надати почесне головство довголітньому працівникові у виховно-шкільній ділянці — проф. Зенонові Зеленому. Грімким „Многая Літа" присутні підкреслили пошану і вдячність. Пленум пройшов успішно, хоч треба б у так важливих ділянках як виховно-освітна шкільна, бачити більше ясності і прецизності, з участю молодих, яких на жаль було дуже мало, хоч ті які були прекрасно здали свій іспит-звіт з проведеної праці під час літніх вакацій. Новообраний голова о. Т. Міненко подякував за довір'я і вибір, та закликав до активної участі у продовжуванні важливого завдання.

В. Дідюк

„ХАЙ ПІСНЯ ЛУНАЄ..."

Дівочий хор „Євшан Зілля" в Нюарку, Н.Дж. розпочав новий 1972 рік під батутою молодого диригента Бориса Садовського.

Цей 50-членний хор виступатиме дня 23-го січня ц.р. на академії в Нюарку, яку влаштовує Відділ УККА з нагоди 22-го січня — Свята проголошення Самостійности й Соборности Української Держави 1918-1919 рр.

В минулому році хор відбув кілька дуже успішних концертів у Ірвінґтоні з нагоди 100-ліття з дня народин Лесі Українки, в Клівленді й Філядельфії, як теж виступав під час Конвенції Союзу Українок Америки на Союзівці. Нашій українській громаді деяких міст ЗСА це дало нагоду пізнати вартість цього хору, як також — можність самому хорові виказати свою добру волю бути однією з багатонадійних мистецьких одиниць.

Вже своїм першим самостійним виступом в Ірвінґтоні хор доказав, що при наполегливій праці, як хористів так і диригента, цей хор може бути дуже вартісною одиницею.

Члени хору — це молоденькі дівчатка, студентки гайскулів й університетів, які мекають в Нюарку, Ірвінґтоні й околиці. Майже всі мають музичну підготову, яку одержали від свого диригента Садовського. Також треба підкреслити, що ініціятива створення цього хору вийшла від тих самих молоденьких хористок, а зокрема від енерґійної і динамічної ентузіястки хорового мистецтва — Оксани Ференц.

Кажуть, молодь має спільну мову, й тому великим здобутком для цього хору було заанґажувати молодого, повного ініціятиви й енергії, диригента Бориса Садовського, який зумів (тоді 80-членний) хор в такому короткому часі підготовити до цих самостійних виступів. Цю єдність відчувається між хористами й диригентом. І всі присутні на цьому першому концерті, під враженням хвилини, мимоволі ставали частиною цієї єдности. На думку молодого диригента „хор дає можливість молодим українцям пізнавати їхню культуру й традицію власне через музику".

Будучи членом такої великої мистецької одиниці — це для молодих дівчат — великий досвід. Хор є осередком, де під доброю кермою можна виробити музичне знання.

У нас, українців, справа хорового співу стояла все на високому рівні й гідно виховувала під оглядом музичним широкі кола нашого суспільства. Тому й сьогодні ми не повинні бути байдужими до нашого хорового мистецтва.

Сьогодні адміністрація хору спочиває в руках молодого Ореста Василюка, який присвячує багато часу й енергії, щоб наладнати фінансові справи хору „Євшан Зілля". Він впоряд з диригентом виготовляє дальші пляни на майбутнє, щоб хор міг себе оправдати так під оглядом мистецьким, як і під оглядом фінансовим. Орест Василюк стверджує, що „дівчата хористки приходять на проби хору не тому, що мусять, але тому, що люблять хорову музику, що хочуть й надалі, разом зі своїм диригентом, продовжувати традицію своїх великих предків — плекати українське хорове мистецтво. При добрій волі все можна зробити."

Н.Н.

ЗСА доставлять Ізраїлеві нові військові літаки

Вашингтон. — Зближаються до успішного кінця переговори між ЗСА і Ізраїлем про продаж Ізраїлеві дальших 18 бойових джетів типу „Ф-4 Фантом", як теж 36-ох літаків типу „Скайгок А-4". З газетних повідомлень можна здогадуватись, що у тій умові пов'язано продаж бойових літаків із згодою Ізраїлю на приступлення до переговорів про частинне відкликання ізраїльських військ з єгипетського Синайського півострова. Достава тих літаків Ізраїлеві мала б розпочатися вже березні ц. р. з американських запасів, з одночасним дорученням компанії Мек-Доналда-Даґлеса збудувати впродовж двох років 18ть джетових Фантонів. Можливо, що вже у зв'язку з тими переговорами та наполяганням американської дипломатії на Ізраїль у примирливому напрямку, ізраїльський міністер військових справ Моше Даян заявив кілька днів тому: „Ми повинні бути готовими приступити до переговорів з Єгиптом, як тільки вони собі цього забажають, і треба виразно з'ясувати, що ми готові до компромісів".

Радіопрограма „Голос Мирян" у Філядельфії змінила радіостанцію

Відома українській громаді радіопрограма „Голос Мирян", що вже більше як пів року подає в більшості матеріяли церковного і мирянського характеру, як також і коментарі на теми громадські, культурні та політичні, змінила місце своєї радіостанції. Усі слухачі Пенсильвенії, Ню Джерзі і Делаверу, в засягу радіюсом біля 70 миль навколо Філядельфії матимуть нагоду слухати цю програму із радіовисильні WBF-FM на хвилях 103.9. Час висилання буде змінений також. Новий час програми є год. 5:30 по пополудні кожної неділі. Згідно з договором, в середині програми, о год. 6:00, будуть передані новини по-англійському, за редакцією головного бюра НБС-і.

„Голос Мирян", що служить українській громаді вже від весни минулого року, здобув собі зацікавлення і прихильність, зокрема у тих колах, що активно працюють у напрямі помісности Української Католицької Церкви. Ця некомерсійна програма ведеться Управою Філядельфійського Відділу Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви, приготовляється редакційною колеґією, і повністю оплачується поодинокими зацікавленими громадянами і підприємцями. Між фундаторами є трьох підприємців з Ню Йорку, які, хоч не мають можливости слухати програми, то знають про її вартість.

Треба сподіватись, що цього року, на який законтрактовано нову радіовисильню, ця програма стане важливим чинником у нашому організованому житті.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 22-го СІЧНЯ 1972 р.

НЮАРК, Н. Дж. Річні загальні збори 133 Відд. ім. Б. Хмельницького о год. 7-ій веч. в шкільній залі Укр. Кат. Церкви св. І. Хрестителя при Сенфорд Аве. На порядку: звіти уст. управи, дискусії над звітами, вибір управи на 1972 р. В нарадах візьмуть участь: гол. радний та обл. організатор С. Гавриш та гол. Нюаркської Округи Ю. Баранюк. — Л. Мигаль, гол., Я. Леськів, секретар.

НЕДІЛЯ, 23-го СІЧНЯ 1972 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори Т-ва Любов 45 Відд. о год. 1:30 по пол. в домі УА-Горожан при Френклін вул. ч. 847. На поряку: відкриття (при всякій кількості), звіти Управи і К. Комісії, вибір нової управи на 1972 р. і інші важні справи. — В. В. Колінк, предс., М. Сена, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис. Аве. На порядку, звіт Управи та вибір нової на 1972 р., заприсяження нової управи, винагороди для 50-літніх членів, звіт статутового К-ту і інші справи. Проситься чл. обов'язково прибути. — Управа.

БРИДЖПОРТ, Па. Річні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — 383 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі У-АГКлюбу, 494 Форд вул. На порядку: звіти Управи, К. Комісії та вибір управи на 1972 р. Проситься чл. прибути. — Йосиф Хома, секр.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

НЕ Є ДОБРИМ БАТЬКО ТА МАТИ, ЯКІ НЕ ЗАБЕЗПЕЧАТЬ ДОСТАТНЬО СЕБЕ І СВОЇХ ДІТЕЙ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ. ВІД ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЖЕ ЗАВТРА МОЖЕ ЗАЛЕЖАТИ ЇХ ВЛАСНА ДОЛЯ ТА ДОЛЯ ЇХ ДІТЕЙ!